

**ผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทาง
เทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**
**Effects of using an Online Professional Experience in Educational Technology
(OPEET) Management System of students in Educational Technology Major,
Faculty of Education, Silpakorn University**

นันทน์ เรืองฤทธิ์*

Nammon Ruangrit

จุฑาณีย์ ธรรมเมธา**

Thapanee Thammeta

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประชากรเป็น อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 7 คน อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 11 คน และนักศึกษาวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ลงทะเบียนใน รายวิชา 468 300 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา ภาคการศึกษาปลาย ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษามี 5 องค์ประกอบ คือ 1) สมาชิก 2) การประชาสัมพันธ์ 3) การเขียนบันทึกประจำวัน 4) การบันทึกความรู้ 5) การแสดงความคิดเห็น

2. มีขั้นตอนในการดำเนินการโดยใช้ระบบดังนี้ 1) การสมัครเป็นสมาชิกของระบบฯ 2) การเขียนบันทึกประจำวัน 3) การเขียนบันทึกความรู้ 4) การแสดงความคิดเห็น 5) การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์นิเทศ

3. ผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษามีพบว่า ระบบมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.70$)

คำสำคัญ: ระบบการจัดการออนไลน์ / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

* อาจารย์ ดร.ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this study were to develop and study effects of using an Online Professional Experience in Educational Technology (OPEET) Management System. The population was 7 supervisors, 11 mentors and 34 students enrolling in the 468300 Field Experience in Educational Technology Course. The research results were as follows:

1. There were five components of OPEET Management System : (1) Members, (2) Public Relations, (3) Daily Journal Entries, (4) Knowledge Journal Entries and (5) Comments.

2. Steps of an Online Professional Experience in Educational Technology (OPEET) Management System were 1) member registering, 2) writing the daily journal, 3) writing the knowledge journal, 4) writing comments and 5) communicating with peers and supervisors.

3. The results of using the Online Professional Experience in Educational Technology (OPEET) Management System were at a high level ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.70$)

Keywords: Online Management System / Field Experience in Educational Technology

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้โลกปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคแห่งสังคมสารสนเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง การปกครองและการศึกษา ทำให้แนวคิด ทักษะและพฤติกรรมของคนในสังคมมีความตื่นตัวในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตในทุกด้านให้มีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ใน ส่วน ของ การ ศึกษา แขน พฒ นา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติได้ให้ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในการที่จะนำเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา ปรับปรุงประสิทธิภาพ

และพัฒนาระบบการศึกษาเนื่องจากว่า ธรรมชาติของเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและมีข้อจำกัดในการนำไปใช้งานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับระบบการศึกษา เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อให้สังคมได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและอย่างมีประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์ของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเอื้อประโยชน์ทางการศึกษา คือ ความมุ่งมั่นของสังคมที่จะนำพาประเทศชาติก้าวเข้าสู่ยุคสารสนเทศด้วยระบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การศึกษาของชาติมีความเท่าเทียมทั่วถึง มีคุณภาพและมีความ

ต่อเนื่อง เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพภายใต้เครือข่ายทางกายภาพและเครือข่ายความร่วมมือของประชาคมศึกษาและท้องถิ่นตามกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่ก้าวหน้าภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดของระบบการศึกษาอย่างมีพลวัต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตบุคลากรทางการศึกษา ดังพันธกิจของคณะศึกษาศาสตร์ฯ ดังนี้

1) ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2) ส่งเสริมความเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์ องค์ความรู้ด้านการศึกษา การวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษา

3) อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยไปสู่ประชาคมทั้งในระดับภูมิภาค และระดับสากล

4) ให้บริการวิชาการด้านศึกษาศาสตร์ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อสังคม

5) จัดการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ พันธได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จากพันธกิจดังกล่าวจะให้ได้ว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีหน้าที่ในการเตรียมผู้ที่จะออกไปประกอบวิชาชีพ การศึกษาระดับต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ ที่ระบุคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ว่า

1) มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความรับผิดชอบสูง ต่อวิชาการวิชาชีพเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม

2) มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม

3) มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการ ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่

4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งโดยการแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้

5) มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพและสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

6) มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลายและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนอยู่เสมอ

ในการดำเนินการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะดังกล่าวนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มีแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินการไป คู่เป้าหมาย โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์นั้นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อที่จะตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างดี

คณะศึกษาศาสตร์จึงต้องมีการพัฒนาระบบที่ชัดเจนในการบูรณาการนวัตกรรมทางเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิตทางการศึกษาที่มีเป็นเลิศ โดยหนึ่งในยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร นั่นคือยุทธศาสตร์ที่ 6 กลยุทธ์ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนโดยการพัฒนาระบบการเรียนการสอน e-learning และการนิเทศโดยมีระบบ e-supervision และระบบ e-portfolio

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับพันธกิจของคณะฯ โดยเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพมีความเชี่ยวชาญในฐานะนัก ทฤษฎีและนักปฏิบัติการในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา และเป็นผู้หน้าที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งตามเป้าหมายดังกล่าวนั้น ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา จึงมีความจำเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้มีความคุ้นเคย มีความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาและเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแสวงหาจัดเก็บและนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาควิชาฯ เป็นผู้นำในคณะศึกษาศาสตร์ในการบูรณาการการจัดการเรียนแบบผสมผสาน

(Blended Learning) มาใช้ในการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทโดยจัดการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนปกติและการเรียนการสอนแบบ e-learning ในรายวิชาต่างๆ และรายวิชา 468 300 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษาในชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นการฝึกปฏิบัติงานเทคโนโลยีการศึกษา เน้นการผลิตการใช้การบำรุงรักษาและการบริการสื่อการศึกษาในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยนักศึกษาได้ออกไปฝึกประสบการณ์ในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีการรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติการการทำงานที่เกี่ยวข้องและกลับมายังภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อรายงานความคืบหน้าดังกล่าว ตลอดระยะเวลาการฝึกประสบการณ์ ด้วยการออกไปฝึกประสบการณ์ยังหน่วยงานต่างๆ ของนักศึกษานั้นพบว่า เมื่อนักศึกษาต้องการคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศก์และแม้แต่เพื่อนที่ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วยกันเองนั้น ประสบปัญหาในการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการขอคำปรึกษาการแนะนำหรือแม้แต่การส่งข่าวสารต่างๆ ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามี ความเหมาะสมที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ในการดำเนินการให้ลุล่วงไปได้ด้วยและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการตอบสนองปัญหาดังกล่าวและตอบสนองต่อความมุ่งหวังของการผลิตบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของ

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา และพัฒนาระบบการจัดการออนไลน์การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพและศึกษาผลการใช้ระบบฯ ทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษา ภาควิชา เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อให้มีระบบที่นักศึกษา อาจารย์ และอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันระหว่างนักศึกษาที่ออกไปฝึกงานและ คณาจารย์ที่ทำหน้าที่ในการนิเทศ อีกทั้งเป็น การศึกษาหาแนวทางในการเลือกใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมเข้ามามีส่วนช่วยในการสนับสนุน สมรรถนะของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เทคโนโลยีการศึกษานักศึกษาภาควิชา เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการออนไลน์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยี การศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

2. เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบการจัดการ ออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขา วิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี จำนวน 52 คน ได้แก่ (1) นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียน ในรายวิชา 468 300 การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 คน (2) อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 11 คน และ (3) อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) ระบบการจัดการออนไลน์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยี การศึกษานักศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

2) แบบประเมินคุณภาพระบบการจัด การออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทาง เทคโนโลยีการศึกษาศาสตร์

3) แบบประเมินการใช้งานระบบ การจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษาศาสตร์

3. ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1

การพัฒนาระบบการจัดการออนไลน์ สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยี การศึกษานักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2

การศึกษาค้นคว้าใช้ระบบการจัดการ ออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) นักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศใช้ระบบฯ เป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2554 - มกราคม 2555

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินการใช้งานระบบการจัดการออนไลน์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา หลังการใช้งานระบบฯ

3) เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการบันทึกประจำวัน การบันทึกความรู้ผ่านระบบฯ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา

ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วพบว่าระบบฯ มีคุณภาพระดับดีโดยระบบประกอบด้วยส่วนประกอบ 5 ส่วนดังนี้

1) สมาชิก: การจัดการบัญชีรายชื่อและสิทธิในการเข้าใช้ระบบของผู้ใช้

2) การประชาสัมพันธ์: การแจ้งข่าวสารข้อมูลต่างๆ ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

3) การเขียนบันทึกประจำวัน: นักศึกษابันทึกกิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน

4) การบันทึกความรู้: นักศึกษابันทึกสรุปความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับในแต่ละ สัปดาห์

5) การแสดงความคิดเห็น: อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบันทึกประจำวัน บันทึกความรู้ของนักศึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการโดยใช้ระบบดังนี้ (1) การสมัครเป็นสมาชิกของระบบฯ (2) การเขียนบันทึกประจำวัน (3) การเขียนบันทึก ความรู้ (4) การแสดงความคิดเห็น และ (5)การติดต่อ สื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์นิเทศ

2. ผลการวิจัยการใช้ระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา

ตอนที่ 2.1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ระบบการจัดการออนไลน์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา จากแบบประเมินการใช้งานระบบฯ

ผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu=3.84$, $\sigma=0.70$) เมื่อพิจารณา รายชื่อแล้วพบว่าระบบมีความเหมาะสมระดับ

มากทุกประเด็นแสดงรายละเอียด ตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ 1) มีการกำหนดรหัสและรหัสผ่านของผู้เข้าใช้ระบบ ($\mu=4.09$, $\sigma=0.75$), 2) ระบบสามารถพิมพ์ (Print) ข้อมูลต่างๆ ออกมาได้ ($\mu=4.03$, $\sigma=0.76$), 3) การควบคุมให้ใช้งานตามสิทธิ์ผู้ใช้ได้อย่างถูกต้อง ($\mu=4.02$, $\sigma=0.70$) และเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของระบบ 3 อันดับสุดท้ายเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) การแบ่งเมนูของระบบสามารถเข้าใจได้ง่าย ($\mu=3.65$, $\sigma=0.65$), 2) ปุ่ม / คำสั่งต่างๆ สามารถเข้าใจได้ง่าย ($\mu=3.65$, $\sigma=0.66$), ระบบมีการเตือนเมื่อพบข้อผิดพลาด ในการป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ ($\mu=3.63$, $\sigma=0.73$), ระบบมีการให้คำแนะนำเมื่อพบข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ ความสะดวกในการสมัครสมาชิก ($\mu=3.62$, $\sigma=0.72$), ระบบมีการให้คำแนะนำเมื่อพบข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ ($\mu=3.55$, $\sigma=0.64$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2.2

ผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากพฤติกรรมการเขียนบันทึกประจำวันและการบันทึกความรู้

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการเขียนบันทึกประจำวัน และการบันทึกความรู้ของนักศึกษานั้น ผู้วิจัยสรุปว่านักศึกษามักจะใช้เวลาในการบันทึกหลังเลิกงาน วันหยุดเสาร์ อาทิตย์ และมักจะเขียนบันทึกรวบยอดเป็นสัปดาห์ โดย

ก่อนหน้านี้จะบันทึกไว้ในรูปแบบการเขียนก่อน ส่วนรูปแบบการเขียนบันทึกนั้นมีทั้งการใช้ภาษาเป็นทางการ และเป็นกันเอง ส่วนเนื้อหาที่ใช้บันทึกนั้นตรงตามวัตถุประสงค์ของการบันทึก และการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาที่ไม่ค่อยกระตือรือร้น มีการปรับปรุงตนเองมากขึ้น เนื่องจากเห็นกิจกรรมที่เพื่อนๆ ทำในแต่ละหน่วยงาน

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนากระบวนการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นระบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจาก Wordpress ซึ่งเป็นระบบบริหารจัดการเนื้อหาออนไลน์ โดยระบบประกอบด้วยส่วนประกอบ 5 ส่วนดังนี้

1) ระบบสมาชิก

เป็นระบบในการแบ่งประเภทและกำหนดสิทธิ์การใช้งานของผู้ใช้ในระบบ

2) ระบบการประชาสัมพันธ์

เป็นส่วนที่ให้อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศก์ ประกาศข้อมูล ข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักศึกษาทราบผ่านทางหน้าระบบฯ

โดยจัดทำหน้าเพจแยกอีกหนึ่งหน้าเพื่อให้ นักศึกษาสามารถรับข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม ต่างๆ ที่ทางภาควิชาฯ คณะ และมหาวิทยาลัย จัดขึ้นได้ทันที ในระบบส่วนนี้ อาจารย์ที่ปรึกษา จะมีหน้าที่ในการป้อนข้อมูลประชาสัมพันธ์ ต่างๆ

3) ระบบการเขียนบันทึกประจำวัน

เป็นส่วนที่ให้นักศึกษาแต่ละคนได้ทำ การบันทึกกิจกรรมที่ทำในแต่ละวันในหน่วย ฝึกงาน โดยจะต้องเขียนทุกวันวันต่อวันใน ประเด็น 1) กิจกรรมที่ทำ 2) ปัญหาและอุปสรรค และ 3) การแก้ปัญหา นอกจากนี้ อาจารย์ที่เลี้ยง ของแต่ละคนเข้ามาตรวจบันทึกประจำวัน สัปดาห์ละครั้ง โดยการเขียนแสดงความคิดเห็น ท้ายบันทึกของแต่ละสัปดาห์

4) ระบบการบันทึกความรู้

เป็นส่วนที่ให้นักศึกษาในแต่ละหน่วย งานบันทึกความรู้ที่ได้รับในแต่ละสัปดาห์ โดย บันทึกสัปดาห์ละครั้ง ลักษณะของการบันทึก เป็นการเขียนความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจาก การฝึกงานในแต่ละสัปดาห์อาจจะเป็นความรู้ ใหม่ หรือเป็นความรู้เก่าก็ตามแต่ให้เขียนบันทึก เพื่อแบ่งปันความรู้ให้แก่ศึกษาในหน่วยงาน อื่นได้เข้ามาอ่านและสามารถปรับหรือนำความรู้ นั้นไปใช้ในการฝึกงานของหน่วยงานของ ตนเองได้ ทั้งนี้บันทึกได้ทั้งตัวหนังสือ ภาพ หรือมัลติมีเดีย

5) ระบบการแสดงความคิดเห็น

เป็นส่วนของอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์ นิเทศก์เป็นหลักโดยใช้ระบบในการแสดง ความคิดเห็นให้คำแนะนำในการฝึกงานต่างๆ

ของนักศึกษา โดยอาจารย์ที่เลี้ยงมีสิทธิในการ แสดงความคิดเห็นในส่วนการเขียนบันทึก ประจำวันและบันทึกความรู้เท่านั้นแต่สามารถ ดูรายละเอียดได้ทุกส่วนในระบบและอาจารย์ ที่เลี้ยงไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกในระบบ เพียงแต่เป็นสมาชิกของสังคมออนไลน์อันใด อันหนึ่งแล้วแสดงตนให้ทราบเพื่อป้องกันไม่ ให้ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าระบบ ส่วนอาจารย์ นิเทศก์มีสิทธิในการดูรายละเอียด เขียนข้อความ และแสดงความคิดเห็นได้ทุกส่วนของระบบ นอกจากนี้ในระบบยังสามารถเชื่อมโยงข้อมูล ต่างๆ ไปยังสังคมออนไลน์ต่างๆได้ด้วย เช่น Facebook และ Twitter

จากผลการวิจัยที่ประกอบไปด้วยส่วน ประกอบทั้ง 4 ส่วนนั้นสอดคล้องกับงานวิจัย ของวสันต์ อดิศักดิ์ (2546: 4) ที่ได้พัฒนาระบบ อิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนสมรรถนะวิชาชีพ ศึกษาสาส์ตร โดยมืองค์ประกอบ ได้แก่ 1.ระบบ การจัดการความรู้ทางวิชาชีพศึกษาสาส์ตร (Knowledge Management for Professional Experiences) 2. ระบบการนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic System for Supervision of Preservice - Teachers) 3. ระบบบันทึก สะท้อนความคิดเพื่อ ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ (Shared Reflective Journals for Professional Development) 4. ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Teaching Portfolio for Pre-service Teachers)

สรุปผลขององค์ประกอบต่างๆ ของ ระบบฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้นโดยแยกอภิปราย แต่ละส่วนเริ่มต้นที่ส่วนของระบบสมาชิกนั้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่ามีความเหมาะสมตามระดับและสิทธิในการใช้งาน อันเนื่องมาจากผู้วิจัยใช้ระบบของ Wordpress ที่เป็น Open source ที่ผ่านการพัฒนาและใช้งานเป็นอันดับต้นๆ ของเครื่องมือสังคมออนไลน์ จากผลการสำรวจของ Centre of Learning & Performance Technologies พบว่า Wordpress เป็นเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่อยู่ในอันดับที่ 5 ของโลกในปี 2011 (<http://c41pt.co.uk/top-100-tools-for-learning-2001>) ดังนั้นในการที่ผู้วิจัยได้นำ Wordpress มาเป็นเครื่องมือหลักในการจัดการระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นจึงมีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือ และในส่วนของกระบวนการระบุสิทธิ์และหน้าที่ของระบบนั้นมีการแบ่งที่เหมาะสม ชัดเจนตามรูปแบบการออกแบบระบบบล็อกตามหลักสากลทั่วไป

ในส่วนของระบบประชาสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า ควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าภายในระบบฯ ที่พัฒนาขึ้นนั้น ถ้ามีข่าวอัปเดตขึ้นมาใหม่นั้นจะแสดงผลทันทีโดยที่ถ้ามีข่าวหรือการประชาสัมพันธ์ใหม่หลายๆ ข้อความนั้นข้อความแรกจะเลื่อนลงไปด้านล่างส่งผลให้ผู้ใช้ไม่เห็นข่าวที่ประชาสัมพันธ์ได้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างต้องการให้เพิ่มส่วนของการเชื่อมต่อไปยังเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้อยู่เป็นประจำแล้วทำการส่งข้อความหรือแจ้งเตือนว่ามีข่าวประชาสัมพันธ์ใหม่อัปเดตเข้าสู่ระบบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการสื่อสารที่ปัจจุบันสังคมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร

(Information Technology) ที่ทันสมัยคืออินเทอร์เน็ต (Internet) ทำให้มนุษย์มีเครื่องมือที่สามารถเชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้รวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น ดังนั้นตามหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสารของวันชัย มีชาติ (2548: 152-154) ว่าควรการใช้การสื่อสารหลายวิธี (Parallel Channels and Repetition) การใช้วิธีการสื่อสารและช่องทางการสื่อสารหลายวิธีทำให้การติดต่อสื่อสารมีความถูกต้องยิ่งขึ้น ดังนั้น นอกจากจะประชาสัมพันธ์ผ่านทางหน้าระบบแล้วควรมีการแจ้งเตือนทางอีเมลล์และสังคมออนไลน์อื่นๆ อีกด้วย

เมื่อพิจารณาถึงระบบการเขียนบันทึกประจำวันถือว่าเป็นส่วนของการที่ให้นักศึกษาได้รายงานและบันทึกกิจกรรมต่างๆ ที่นักศึกษาได้ดำเนินการระหว่างการฝึกประสบการณ์ถือว่าเป็นการใช้บล็อกตามหลักการใช้บล็อกเพื่อการเรียนการสอนได้ประเด็นการใช้บล็อกในการสะท้อนความคิดเห็นโดยผู้เรียนสามารถใช้บล็อกแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับประสบการณ์หรือเรียนมาหรือเขียนบันทึกเรื่องที่ตนประทับใจและต้องการจดจำ (Reflective or Writing Journals) กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Cooper and Boddington, 2007: 62) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้คุณสมบัติของ Wordpress ที่เป็นบล็อกสำหรับการเขียนเนื้อหาโดยเฉพาะ มาเป็นเครื่องมือในการสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของการบันทึกความรู้และการแสดงความคิดเห็นของระบบฯ สอดคล้องกับ

หลักการใช้บล็อกในการจัดการเรียนการสอนของ Cooper and Boddington 2007 ที่ว่าใช้ 1) การใช้บล็อกเพื่อแบ่งปันสิ่งที่เรียนมากับเพื่อนผู้เรียนสามารถใช้บล็อกในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตนเองจากการที่ได้เรียนมาในชั้นเรียนหรือจากที่ได้ไปศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองโดยการเขียนเรียบเรียงสรุปและเชื่อมโยง(Link) เนื้อหาหรือข้อมูลเรื่องเหล่านั้น แล้วนำไปไว้ในบล็อกของวิชาที่ได้เรียนในชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อนๆ เข้าไปอ่าน 2) การใช้บล็อกในการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบในทำนองเดียวกันกับผู้สอนผู้เรียนสามารถใช้บล็อกในการจัดการความรู้ได้ด้วยตนเองโดยการจัดทำหัวข้อย่อยของบล็อกเพื่อจัดแบ่งหมวดหมู่ความรู้ประสบการณ์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว 3) การใช้บล็อกในการสะท้อนความคิดเห็นผู้เรียนสามารถใช้บล็อกแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับประสบการณ์หรือเรียนมาหรือเขียนบันทึกเรื่องที่ตนประทับใจ และต้องการจดจำ (Reflective or Writing Journals) กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

ในส่วนของการขั้นตอนในการดำเนินการโดยใช้ระบบดังนี้ 1) การสมัครเป็นสมาชิก ของระบบฯ 2) การเขียนบันทึกประจำวัน 3) การเขียนบันทึกความรู้ 4) การแสดงความคิดเห็น 5) การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์นิเทศก์ ผู้วิจัยขออภิปรายผลจากการแสดงความคิดเห็นปลายเปิดของนักศึกษาจะเห็นได้ว่าส่วนที่มีความเหมาะสมในระดับดี นั้นคือการเขียนบันทึกประจำวันและการเขียน บันทึกความรู้ในด้าน

ของวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมทั้งสองแต่ต้องปรับปรุงด้านการดำเนินการในเรื่องของช่วงเวลาความถี่ในการบันทึก ส่วนของการแสดงความคิดเห็นนั้นต้องปรับปรุงด้านของความสะดวกความง่ายในการแสดงความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงเนื่องจากอาจารย์ที่เลี้ยงบางท่านไม่ถนัดในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศและในส่วนของการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและอาจารย์นิเทศก์นั้นมีความเหมาะสมเนื่องจากเป็นส่วนที่ทำให้สามารถสื่อสารข่าวสารข้อมูลต่างๆ ถึงกันได้โดยไม่มีข้อจำกัดเวลาและสถานที่ที่เพียงแต่ต้องใช้เครื่องมือส่งคมออนไลน์เข้ามาเชื่อมโยงระบบมากขึ้นจะได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทันที

2. ผลการวิเคราะห์การใช้ระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การอภิปรายผลในเชิงปริมาณจากแบบประเมินการใช้งานระบบการจัดการออนไลน์ฯ ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้การศึกษาผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรนั้นพบว่าระบบการจัดการออนไลน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยีการศึกษาของนักศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.70)

ทั้งนี้เนื่องจากระบบฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ได้รับการออกแบบและพัฒนาตามหลักการของการออกแบบระบบและการออกแบบการเรียนการสอน อีกทั้งได้มีการวิเคราะห์ พิจารณาและเลือกเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง วัตถุประสงค์และโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาเป็นอย่างดี จึงทำให้ผลการใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นนั้น มีความเหมาะสมและสามารถใช้งานระบบได้ดี ตอบสนองความต้องการและการดำเนินการของโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษาได้ แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของผลการใช้งานระบบนั้นอยู่ในระดับเหมาะสมมากนั้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมแก้ไขระบบฯ ให้พัฒนาไปถึงระดับเหมาะสมมากที่สุดเพื่อประสิทธิภาพในการใช้งานระบบฯ ในปีการศึกษาถัดไป จึงเห็นควรที่จะต้องปรับกระบวนการในการ ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบฯ ได้แก่

1) ระบบสมาชิกและระบบแสดงความคิดเห็นทั้ง 2 ส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นอย่างยิ่งกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงในการเข้าไปแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเขียนบันทึกประจำวันและการบันทึกความรู้ของนักศึกษาที่ยังมีข้อบกพร่องในส่วนของการสมัครสมาชิกเพื่อแสดงความคิดเห็น โดยใช้บัญชีรายชื่อของเครื่องมือสังคมออนไลน์บางประเภทไม่ได้ เช่น Facebook ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้งานเท่าที่ควร อีกทั้งในด้านของการจัดการเรื่องระยะเวลาและช่วงความถี่ในการเข้าไปตรวจบันทึกประจำวันของ

อาจารย์พี่เลี้ยงนั้น ควรมีการปรับเปลี่ยนให้ช่วงระยะเวลาในการเข้าไปตรวจห่างขึ้น อันเนื่องมาจากภาระงานของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีมาก ถ้าจะให้เข้าระบบบ่อยๆ หรือทุกสัปดาห์ นั้นจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่อาจารย์พี่เลี้ยง ดังนั้นจึงควรปรับเปลี่ยนเป็นเดือนละ 1 ครั้ง และอาจเข้ามาได้ตามความสะดวกของอาจารย์พี่เลี้ยง

2) ระบบการเขียนบันทึกความรู้ในส่วนนี้จากการวิเคราะห์การใช้งานของนักศึกษาโดยการประเมินผลงานการบันทึกความรู้จากระบบที่พัฒนาขึ้นนั้น พบว่านักศึกษาใช้งานระบบได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ คือระบบฯ สามารถอัปโหลดไฟล์มัลติมีเดีย ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว เสียง แอนิเมชันเพื่อสะท้อนความรู้และความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้จากการฝึกงาน แต่นักศึกษาส่วนใหญ่มักจะโพสต์เพียงข้อความ เท่านั้น ดังนั้น จึงควรมีการเสริมแรง กำหนดตัวอย่าง และกำหนดเกณฑ์รูปแบบในการเขียนบันทึกความรู้ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) ระบบการเขียนบันทึกประจำวันระบบนี้จะเป็นส่วนที่นักศึกษาใช้มากที่สุด เป็นการบันทึกกิจกรรม ปัญหา อุปสรรคและวิธีการแก้ไขในกิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน ซึ่งระบบนี้เป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างมากในการปรับเปลี่ยนจากการเขียนด้วยลายมือในกระดาษมาเป็นการบันทึกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทน นอกจากนี้ยังสามารถพิมพ์ออกเป็นรูปแบบเอกสาร กระดาษได้อีกด้วยแต่ถึงแม้จะเอื้อประโยชน์ก็ตามยังมีส่วนบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข คือ

ระบบในส่วนที่ให้กรอกหรือเขียนบันทึกนั้นมีเพียงแบบฟอร์มว่างๆ นักศึกษาต้องกรอกหัวข้อต่างๆเอง ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการพิจารณาเลือก Plug In ที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกในการเขียนโดยมีแบบฟอร์มให้นักศึกษาได้กรอกลงไปจะทำให้สะดวกมากยิ่งขึ้น

จากผลการใช้ระบบการจัดการออนไลน์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางเทคโนโลยี การศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ผู้วิจัยศึกษานั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาธร ทะนานทอง (2551) และปรัชญนันท์ นิลสุข และดวงรัตน์ ศรีวงษ์กุล (2550) ที่ต่างศึกษาเกี่ยวกับการใช้เว็บล็อกในการจัดการความรู้การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยใช้บล็อกที่ใช้บล็อกหรือว่าเครื่องมือสังคมออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงอภิปรายได้ว่าบล็อกนั้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการในการ ออกแบบเลือกและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

การอภิปรายผลในเชิงคุณภาพจากพฤติกรรมการใช้ระบบการจัดการออนไลน์ฯ ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

1) การดำเนินการโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษานั้นเมื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการนั้น ควรจะต้องมีการสำรวจความพร้อมเบื้องต้นของผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง

โดยเฉพาะอาจารย์ที่เลี้ยงที่ดูแลนักศึกษาเนื่องจากอาจารย์ที่เลี้ยงในแต่ละหน่วยงาน มีความพร้อมในด้านเวลา และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่างกัน ประกอบคุณลักษณะของเนื้อหาของแต่ละหน่วยงานก็แตกต่างกันอาจส่งผลกระทบต่อความพร้อมในการใช้ระบบฯ ได้ไม่ด้นัก เพราะฉะนั้นการดำเนินการควรพิจารณาประเด็นนี้เป็นสำคัญ อาจจะต้องมีทางเลือกให้กับอาจารย์ที่เลี้ยง หรือว่ามีการตกลงกันเบื้องต้นในการพิจารณาเป็นหน่วยฝึกงานของนักศึกษา

2) การเลือกเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่จะมาใช้ในการดำเนินการนอกจากพิจารณาจากเป้าหมายกลุ่มผู้ใช้ เนื้อหาและการดำเนินการแล้วจะต้องคำนึงถึงความทันสมัยทันเหตุการณ์ของตัวเทคโนโลยีด้วย เนื่องจากว่าปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังต้องจัดอบรมให้กับผู้ใช้งานทุกระดับในเบื้องต้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการใช้งานระบบฯ ไม่เป็นอันจะเป็นอุปสรรคของการดำเนินการโดยตามหลักการของการเริ่มต้นใช้โปรแกรมหรือระบบต่างๆ นั้น จะมีการจัดทั้งการอบรมและคู่มือ ทั้งนี้ผู้วิจัยก็ได้เตรียมทั้งการปฐมนิเทศและคู่มือให้กับนักศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็ยังพบว่ามึนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ยังไม่เข้าใจการใช้งานระบบฯ ได้ดีนักจึงเกิดอุปสรรคเบื้องต้นในการใช้งานระบบฯ ในระยะแรกแต่เมื่อใช้งานไปได้ระยะหนึ่งก็สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีอันเนื่องมาจากทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของตัวนักศึกษาเองด้วย

3) ความเคลื่อนไหวของข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นในระบบมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะส่งผลให้นักศึกษาเข้ามาใช้ระบบอย่างต่อเนื่องดังนั้นอาจารย์นิเทศก์ควรเข้าระบบอย่างต่อเนื่อง ทั้งเพื่อการตรวจสอบ ติดตาม การฝึกประสบการณ์นักศึกษาและแจ้งข่าวสาร พร้อมทั้งกระตุ้นให้กำลังใจแก่นักศึกษาให้ดำเนินการไปได้ด้วยดีเนื่องจากตามหลักการของการทำเว็บให้ประสบความสำเร็จนั้น เว็บจะต้องมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา จะส่งผลต่อผู้เข้าใช้ให้เข้ามาใช้งานตลอดเวลา เช่นเดียวกัน

4) การเขียนบันทึกประจำวันและการบันทึกความรู้ควรมีการกำหนดช่วงระยะเวลาในการเขียนบันทึกประจำวัน เนื่องจากว่าบางช่วงของการปฏิบัติงานเป็นงานที่ทำต่อเนื่องซ้ำๆกัน ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าไม่รู้ว่าจะบันทึกอะไร เนื่องจากทำกิจกรรมเช่นเดิมทุกวันจากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของนักศึกษาทำให้ผู้วิจัยพิจารณาควรจะมีการปรับปรุงการดำเนินการส่วนการเขียนบันทึกประจำวันเป็นลำดับแรก เพราะเป็นภาระหน้าที่ของนักศึกษาจะต้องทำเพื่อให้สามารถผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้นควรจะมีการปรับเพื่อให้เอื้อและเหมาะสมกับบริบทของการฝึกประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบของการเขียนบันทึกประจำวัน และการเขียนบันทึกความรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ อดิษฐ์ (2546: 4) ที่ได้พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนสมรรถนะวิชาชีพศึกษาศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบหนึ่งที่สอดคล้องกัน คือ ระบบการจัดการความรู้ทาง

วิชาชีพศึกษาศาสตร์ (Knowledge Management for Professional Experiences) เพื่อจัดองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ สำหรับนักศึกษาที่สามารถเข้าถึงได้เมื่อต้องการโดยลดความจำกัดของเวลาสถานที่และอาจารย์ผู้สอนดังจะเห็นได้ว่ารูปแบบของการเขียนบันทึกความรู้ที่เน้นว่าเป็นการจัดเก็บองค์ความรู้รูปแบบหนึ่งที่สามารถทำให้นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์ในหน่วยงานอื่นได้เข้ามาเรียนรู้ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ระยะเวลาในเก็บข้อมูลควรจะมีการแบ่งระยะเวลาในการประเมินระบบเป็นช่วงๆ แล้วทำการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมระบบๆ ให้มีความสามารถมีคุณสมบัติที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

2. ในการนำระบบฯ ไปใช้นั้นสามารถประยุกต์ใช้กับระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในวิชาเอกสาขาอื่นๆ ได้ตลอดใช้แต่จะต้องพิจารณาบริบทและความพร้อมของผู้ใช้ระบบฯ ในเบื้องต้นก่อน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาเป็นนักศึกษาที่มีทักษะเบื้องต้นในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศเป็นอย่างดีอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในการเรียนรู้ การใช้งานเครื่องมือใหม่ๆ มากนักและนักศึกษามีความพร้อม ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงระบบฯ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือ สังคมออนไลน์อื่นๆ เข้ามาใช้เชื่อมโยงในระบบฯ มากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมความสะดวกสบาย ในการใช้งาน และให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของการแลกเปลี่ยนและการแบ่งปันองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชนาธร ทะนานทอง. (2551). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเว็บบล็อก. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ประภาศรี ศักดิ์ศรีชัยสกุล. (2544). การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาภาษาไทยตามกระบวนการสอนของกาย์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข และ ดวงรัตน์ ศรีวงษ์กุล. (2550). การพัฒนามัลติเว็บบล็อกเพื่อการจัดการความรู้สำหรับ สถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อศึกษาและพัฒนาเว็บบล็อกเพื่อการจัดการความรู้. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เปี่ยมศักดิ์ หาญสุริยะ. (2553). การศึกษาการใช้เว็บบล็อกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วสันต์ อติศัพท์. (2546). ระบบอิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนสมรรถนะวิชาชีพศึกษาศาสตร์ Electronic Performance Supporting System (EPSS) for Teachers' Professional Experiences. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://202.44.14.13/krugong/TeachWeb/seminaracrobat/article9.pdf> (ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2555).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Centre for Learning & Performance Technologies. (2012). **Top 100 Tools 2011**. [Online]. Available from <http://c4lpt.co.uk/top-100-tools-for-learning-2011> [2012, 8 January].

Cooper, C., and Boddington , L. (2001). **Assessment by blog: Ethical case studies assessment for an undergraduate business management class.** [Online]. Available from http://incsub.org/blogtalk/page_id=62 [2011, 16 November].